

REVISTA ORĂŞTEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

„Asociațiunea“ la Cugir.

— Adunarea gen. a despărțimentului IX. (Orăştie). —

Adunarea însăși.

Adunarea s'a ținut în biserică. S'a început pe la $\frac{1}{2}$ la 12, cântându-se «Impărate ceresc» și rostindu-se «Tatăl nostru» de preotul local.

După aceasta directorul despărțimentului, dl Dr. Ioan Mihu, a deschis adunarea prin o vorbire, în care a zis cam următoarele: Este totdeauna o sărbătoare, când fraților de un sânge le e dat a se revedea și a petrece mai mulți, din mai multe părți adunați, împreună. O astfel de zi de sărbătoare e pentru noi și astăzi, când sub scutul steagului «Asociațiunii» dat ni-a fost să ne întrunim la această adunare, în acest locaș sătant. Scopul urmărit de Asociațiune și de adunările ei, este frumos și mare. Ear' în vederea acelui scop, un dor, o credință și o hotărîre trebuie, fraților, să ne stăpânească pe toți, poporul întreg! Care să fie dorul acela, al poporului român, care credință și care hotărîrea? Stîm că suferințele ce au apăsat veacuri întregi poporul român, numai așa au fost cu putință, că el a fost ținut în neștiință, și numai atunci și într'atât s'a înțepat, de când și întrucât s'a făcut și acest popor părță de scoală, de luminare! De vrem noi un viitor mai fericit, acela numai prin scoală, prin învățătură îl vom putea ajunge! Căci e azi lucru cunoscut la toată lumea, că precum numai prin altoare poți face din pom pom, așa numai prin învățătură poți face din om om! **Dorul** nostru cel mai înalt trebuie dară să ne fie tuturora și între toate împregiurările: înaintarea și luminarea poporului român pe toate terenele! — Este, mai departe, știut, că fiecare popor prin limba și obiceiurile sale trăeste și se deosebește de alte popoare! Noi Români ca Români am fost lăsați de D-zeu, și ca Români vrem să trăim și să murim pe aceste plăiuri frumoase moștenite dela strămoșii nostri Români! («Trăească!») Poporul englez s'a ridicat la aceea ce astăzi e, prin scoală engleză, poporul francez prin scoală franceză, poporul

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt și se trimit la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăştie (Szászváros).

german prin scoală germană: **Credința** noastră dară e și trebuie să ne fie tuturor, că **poporul român, numai prin scoală română, prin cultură română**, poate să trăiască! Ear' **hotărîrea** noastră a tuturor să fie: să ținem cu toată tăria sufletului și puterilor noastre, la **școala română, la biserică română și la limba română!** Si dacă poporul român de acest dor, de această credință, de această **hotărîre** și astfel de simțeminte va fi condus în lucrările sale în toate: ziua unui viitor mai bun, nu va mai fi departe nici pentru el!

Vorbirea dlui director al despărțimentului a fost primită cu întreite urări de „trăiească!“

Dl preot Dreghiciu, din loc, luând cuvântul aminteste, că a trecut o bucată bună de vreme de când «Asociațiunea» a mai fost odată la Cugir, și după umblări an de an prin alte comune, cu scopul de-a depune și aici și dincolo din semînța culturii ce dorește a răspândi în popor, acum să reîntors ear' în această comună. In numele poporului din Cugir salută comitetul cu «Bine ați venit între noi!»

Poporul a repetit urările de «trăiească!»

A urmat cetirea dării de seamă a comitetului despre lucrarea despărțimentului în decursul anului trecut.

Actuarul L. Bercian, cetește raportul, arătând că e acesta anul al seselea dela întemierea despărțimentului. Comitetul despărțimentului a adunat în 6 ani 1575 fl., din cari a împărtit stipendii și cărți folosite poporului în preț de 343 fl., ear' 1232 i-a trimis comitetului central.

Ca un semn trist se arată, că la stipendiile de căte 25 fl. pentru meserie, nu s'a înștiințat anul trecut decât un ucenic de brutar, ear' cele pentru curelar, faur și rotar n'au fost cui se da. Acum sunt date două: cel de curelar, tinérului Ioan Radu Balomiri din Balomir, cel de faur, lui Ioan Stîrcu din Orăştie.

Comitetul despărțimentului a votat 100 fl. pentru o scriere poporala, prin care să se recomande poporului **îmbrățișarea neguțătoriei**. Din acea sumă să se copere cheltuelile de tipar a lucrării în 500 exemplare, ear' restul

se dă autorului lucrării, dlui Ioan Moța, drept onorar.

Se pomenesc cu laudă agenturile comunitale, cari au dat mai frumoase semne de lucrare: **Sibot**, cu 4 membri ordinari și 113 ajutatori; **Romos**, cu 1 membru ordinari și 33 ajutatori; **Căstavu**, cu 2 m. ord. și 15 ajut.; **Romosel**, cu 1 m. ord. și 12 ajut.; **Cugir**, cu 4 m. ord. și 2 ajut.; **Băcăinț**, cu 1 membru pe viață și 1 ajut., — apoi comunele **Vinește**, Beriu, **Sibiul**, **Bînținț**, **Cib**, **Balomir** și **Mermezeu**, cari au pus la îndemâna comitetului despărțimentului suma de 104 fl. 34 cr. ca taxe dela membrii ajutători, eară comitetului central dela Sibiu ca taxe dela membrii ordinari 238 fl. — Primească toti acei cari au adunat ajutoare, precum și cei-ce le-au dat, mulțumită frâtească, și fie ca din an în an să meargă mai frmos sporind pilda aceasta.

Se aduce la cunoștința despărțimentului hotărîrea de anul trecut a adunării generale a Asociației, de-a se întinde cercul Asociațiunii și peste părțile ungurene și bănătene locuite de Români.

Comitetul despărțimentului, condus de sănătoase socotințe, umblă din an în an, din comună în comună, pentru a răspândi cultură în popor și a lucra la ridicarea tot mai tare a poporului cătră inteligența sa.

•Fie ca urmele adevăratei culturi — încheie raportorul — și înaintarea bunei stări să-și afle aici cel mai rodnic loc, și sporul semînței aruncate aici în ogorul comunei Cugir să aducă roduri îmbelșugate, încât la reîntoarcerea noastră pe aici, să vedem cu ochii că «lucru bun am făcut»!

Se aleg 2 comisii: una pentru cercetarea raportului general al comitetului, a doua pentru adunarea de taxe și inscrierea de membri noi.

Până comisiile vor lucra, dl director al despărțimentului, pune la rînd cetirea disertațiilor pregătite pentru adunarea de față. Face și d-sa cunoscut adunării, că comitetul a votat un premiu pentru o lucrare, prin care să se recomande poporului **îmbrățișarea neguțătoriei**, și dl Ioan Moța a pregătit acea lumeni.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTEI“

Căpitánul Stănilescu.

Nuvelă de *Sofia Nădejde*.

(Urmare și fine.)

In una din zile, cam pe la începutul lui Martie, căprarul de care am vorbit, avea de scris în cancelaria regimentului Căpitánul l-a trimis să-i aducă niște hârti, pe cari le uitase acasă. A observat, că eșind căprarul, i-a căzut din mâncea mantalei un răvas. L-a ridicat, pe copertă n'avea nici o adresă; crezând că-i o scrisoare cătră vre-o babă, cum obiceiuesc gradele inferioare, l-a deschis, doar' ar mai ride. Când colo ce să vadă! Slova colonelului: ochii ca fulgerul o petrecut: «Tiță dragă, fi bolnavă, mână plec la o anchetă pe neașteptate; musai, trebuie să te văd, trimite-ți bursucul la club, fi ghibace ca întotdeauna, te sărut de mii și mii de ori. Al tău ...»

Stănilescu galben, bezmetec, cu o mână încleștată se ținea de masă, cu ceealaltă tremurătoare ținea scrisoarea, în câteva minute atâtă o cetise, că-i rămăsesec întipărită în minte-i. Aproape fără să stie ce face, luă o copertă de pe masă, căci și ceealaltă tot din cancelarie era, o lipi și o aruncă. Deabia stăpâniindu-și tremurul, vorbind încet ca să nu-i dea turburarea pe față, o arăta căprarului, când acesta

se înturnă, aducând hârtile cerute și privindu-lă înțintă.

— Uită-te, bre, ce perduș!

Căprarul îngălbiniindu-se, holbă ochii mari, o luă repede și o puse în sin. Toate aceste întărirea și mai tare credința căpitánului. O lâncezală nervoasă, o presimțire jalnică de-o nenorocire grozavă îl cuprinse: îi era frică și silă să cugete, ar fi voi să nu pricapea nimică; simția că-i par că pe marginea unei prăpastii, că neînlăturătărat cade, se duce, se rostogolește.

Ești din cancelarie, neștiind singur încotro merge. Minat ca de un vînt rău nu vedea pe nime, nu răspundeau nici la salutările soldaților. Cu capul cam plecat, cu ochii rătăciți,

o singură cugetare și svicienia mereu creerul, și schingiuia simțirea: »Mă 'nșală, mă 'nșală«.

Si cele mai scumpe simțiri 'i-se deslinău, ură și iubirea atât de neîmpăcate îl asimuțau mereu, din când în când și treceau prin minte gândiri fioroase; ochii încruntați s'aprindeau, scăpărau de mânie; dar ființa noastră păcătoasă nu ține mereu același mers. Pe început o liniște molatacă, o nesimțire și cuprindea mintea, și gândul ademenitor și soptia:

— Poate nu-i ea, n'am destule dovezi. Dar când îndeoașa să încuibat în mintea noastră un poate nu e destoinic s'o scoată, doveză pipăite adesea n'ajung. Sbuciumul îndoeilii, blâstêm fioros, căzuse năprasnic pe Stănilescu, și incet-incet ca un necurat se furia și-i cuprindea mintea, care lesne începea să depene idei cernite:

— Dar' scrisoarea e a colonelului, Tiță pe dinsa o chiamă, pe urmă bursuc ea mă

porcelește; ea e des bolnavă; și la club ea mă tot mînă... Sigur nu-i alta decât ea. Da, înselat... înselat, eu sună, văd bine, dar' prea târziu... Acuma îngheță prietenia colonelului pentru mine, pricep de ce ea îl tot clevează: îmi svîrlea ca la un nătărău sperlă 'n ochi, doar' n'as vedea. Acuma mi-se limpezește ce erau acele surisuri diavolești, acele căutări și clipei violente, pe cari eu le credeam nevinovate. Mușcătura viperei nu poate învenina mai tare decât înghețarea femeiei; veninul ucide, dar' înghețarea schinguește. A nu simți, ce dar neprețuit!

Si obosit de scărba căză pe o bancă: era tocmai în grădina Cișmegiului. Il prinse o obosală și o liniște amortită, par că simția cum 'i-se clătină creerul și ca musca înveninătă de paianjen suferăa toate durerile, fără a se putea mișca: era înlemnit de atâtă scărba. Câte-odată par că 'i-se părea că viscează, era ca omul nu bine trezit dintr'un vis însășimentator, și vorbind singur își zicea:

— Poate nu-i ea, căte asențări ciudate, căte învinuri de crime nu s'au văzut în lume, și tocmai târziu se dovedea nevinovăția! Întărirea face adesea lucruri de necrezut. Oh! mi-as da vieata de m'ar încredința ci-nova acuma că nu-i ea... dar' sună atâtă lucruri netălmăcite, cari-mi cătrănesc inima, încă văd bine că liniște nu mai este dată sufletului meu. De ce nu m'au lovit ghiulele turcești? Moartea 'm-ar fi fost tignită, știam că mă iubestel. A muri, e de-o mii de ori mai ferice de căt a fi înghețat. Pe fețele prietenilor cetești »nătărău«; toți te rîd, nime nu

te plâng, și când turbat de durere ai ucide și te-ai ucide; ei, nepășători, îți zic: »Așa-s, nene, temeile! N'ai parte nici măcar să fi căinat.

Pe urmă pocita amintire îl ducea, îl purta prin vremurile fericite:

— Mă iubia, ținea atâtă la mine, când ne-am luat, par că simt îmbrățișările-i ferbiți; pare că-i aud glasul căt de dulce și lacom spunea că »de ar trăi o mii de ani, tot m'ar iubă!«. Si din toate să nu-mi rămână de căt sarbăda amintire: în locul iubirii, desprețul înghețării! de ce n'are omul putere să incremenească în loc vremea fericită? Zile senine, de ce nu vă poate omul înmulțit? Dar' de ati fi căt nășipul mării tot mai scurte ati părea de căt o zi de năeză, de căt o zi de suferință. Cu căt ni mai fericită viață, cu atâtă e mai scurtă și cu căt nenorocirea-i mai mare, cu atât mai lungă, mai nesfîrșită pare această cală de suspine.

Si ca o strajă ce vecină colindă același drum, astfel și gândurile lui Stănilescu se perindau: când sbucium, furie, dorință de moarte, dorință de a-i ucide și a se ucide; când îndoeală, liniște, ba chiar clădiri ideale: 'i-se părea că par că descopere că nu-i femeea lui și el îi cere iertare ca un vinovat, că a fost în stare să se îndoiescă de credința ei. Mîntea lui ca o cumpăna se clătină, când intr-o parte, când într'ală; dar' tot spre înghețare bătea.

Tocă la o biserică, Stănilescu tresări ca din somn, drept în inimă 'i-se resfrânse ecoul

bod aici în biserică, și n'au să facă nimăriu nimică...

Di Fr. Hossu: «Ba lasă-le, te rugăm, îți mulțumim; mai bine credem!»...

Ris general în public.

Sfîrșind dl Muntean, dl Romul Nicoară, raportorul comisiei de adunare de taxe și inscriere de membri noi, face cunoscut că s'au adunat taxe dela 12 membri ordinari vechi, s'au înscris 3 membri ordinari noi, și 32 membri ajutători. (Vom publica lista). De tot s'au adunat 147 fl. 05 cr.

Se ia la cunoștință, cu însemnarea, că suma din taxele dela membrii ordinari să se trimite comitetului central la Sibiu, restul la cassa despărțimentului.

Despărțimentul are după aceste nouă inscrieri: 5 membri fundatori (cu câte 200 fl.), 8 pe viață (câte 100 fl.), 49 ordinari și 321 ajutători.

După toate acestea directorul despărțimentului, mulțumind inteligenței și poporului, pentru interesul că l-au arătat, îndeamnă să dea și mai departe, și încă mai mult sprinț acestui așezământ cultural de mare folos, care cu cât va fi mai cu căldură sprinținit de popor întreg, cu atât mai mult bine va putea face același popor. Declarația adunarea de închisă.

Ca o parantesă neplăcută trebuie să amintim, că în deosebire de alte locuri, unde comitetului despărțimentului i-a ieșit de regulă în cale un număr oare-care de fruntași din comună, spre a-l primi ca pe un oaspe ce cu bun gând îți vine la casă, — în Cugir, deși se făgăduise mult, când comitetul a sosit la 10 și 1/2 nainte de ameza, aflat biserica închiată, poporul dus acasă ca și cum n'ar săt niște de ce e vorba, nimeni într-o întimpinarea comitetului, și abia peste vre-o oră s'au putut aduna 2—300 de oameni să se poată începe adunarea! Astă într-o comună cu vre-o 3000 de Români!

Pricina? Neînțelegerele dintre frați!

Premierea teranelor.

Dela adunare, publicul a mers la școală, unde harnica «Reuniune a femeilor române din comitat», pușese la cale, ca și la Hunedoara, o mică expoziție de lucruri de mână femeiești, tesături și cusuturi. Erau din partea comitetului ca reprezentante, stimatele doamne Victoria Dr. Erdélyi, vicepresedinta Reuniunii, și Maria Barbu, membră în comitet.

O sală mare de școală era plină pe totușii de covoare, stergare, cămăși, năfrâmi, perdele, și fel de fel de alte lucruri de mână, industriile de casă, cari de cari mai frumoase și doveditoare de comoara de hârnice și terance române. Cele mai multe erau din Cugir, o parte și din Vinerea, Sibot, etc. Toți au

monoton. Toate întemplierile zilei și treceră prin minte, ca de fiori i-se cutremură ființa. Liniștea nu-i dată sufletului sbuciumat: ca furtuna, numai o clipă atipică și ear' din nou începe mai strănică, mai furioasă, sfarmă tot ce întâlneste; așa năduvul doborât un minut, deodată mai năprascic, mai înversunat ne uide întreaga săptură. Stănilescu pășia încet-încet ca un om pribolit și tot privia înainte, par că să descorepe ceva; căci privirile omului nenorocit sunt sără capăt. Mâinile atrinăte în jos, ochii, când aprins, când stinși: greu nu l-ar fi luat cine l-ar fi observat, sau drept un nebun sau drept un om prea nenorocit. O idee i-se învîrtea mereu prin cap: — »Nu's deplin sigur, poate nu-i ea, trebuie să mă incredințez...«

Acasă a zis că'l doare capul și ca să-i pară vremea mai scurtă, voi să cetească jurnală; dar literile i-se păreau lipite una de alta; ca niște dungi negre și jucau pe dinante. În odaie de-alături, răsună cântecul Titei și-i amintia niște vremuri fericite: îl năpădi un plâns nervos, închise ochii, și mușcă buzele că doar s'ar stăpân; lacrimile curgeau săroale, îl dovediseră întemplierile zilei. Se gândea... Altă dată să-l fi văzută bolnav, pe dată ar fi venit să-l măngăie, să-l desmerde și aceasta îl întărira tot mai tare. »Atâtă răcelă, atâtă nepăsare!« gândea el, el, deși purtarea aceasta nu era de ieri de azi, dar acum îi înțelegea pricina. O ascultă cum tignită și cu poftă mâncă, și zingănitul furculitei, hîrsitul cuțitului și sfâșia inima. Pe încetul i-se potoli plânsul; să linștintă, dar o linștintă moartă, atât de moartă că mai se înțoea de mai trăește: în urechi și ținea mereu: »înșelare!«

Ciasornicul sună opt, trecu în odaie, el o privi pe Aristeia din cap până în picioare.

rămas deplin mulțumiți, încântați chiar, de ce au văzut aci, că dovedă despre dibăcia teranelor noastre.

Sub conduceră stimatele doamne Erdélyi și Barbu, s'a întocmit un juru din: Maria Fleseriu (învățătoareă, Romos), Maria David, Ioana Petrușcu, Maria Dubles (din Cugir) și Ioana Simedru (din Vinerea), care să hotărască cari din lucrurile expuse să fie premiate, din cele 40 coroane date spre acest scop de Reuniune. Jurul a hotărît să fie premiate următoarele:

Constantin Crișan, un bărbat care se deplinează foarte mult cu cusutul și e unul dintre cei mai dibaci în cusut, și care și expuse mai multe lucruri și și ostenește mai mult pentru adunarea celor alalte, — cu 7 coroane; apoi exponentele: Maria Stefănesc, Raveca Olariu, Ana Muntean, Salomia Micu, Domnica Voina, Ana Barabant, Paraschiva Bratu, M. Cândea, Maria David, Vuța Olariu și Niță Măriuț, cu câte 3 coroane. Cele dință trei, mulțumind însă și neprimind premii, acestea au fost date altor trei, anume exponentelor: Ana Borza, Floarea Herlea și Ana Radu.

Terancele premiate se apropiau vădită mișcare de onoare ce li-se face și mulțumind primul din mână doamnelor delegate premiile.

Di Fr. Hossu, bărbat de încredere al Reuniunii, după împărțirea premiilor a vorbit către publicul și poporul de față, spunând că aceste premii nici pe departe nu au răsplătit după vrednicie, pe femeile expunătoare, că tot ce se vede aici expus ar fi vrednic de premiare, — acelea însă, cărora numai de aceea nu li-s'au dat premii, că nu s'au ajuns primească laudă și îmbărbătarea tuturor, pentru frumoasele lucruri de mână, și pună și la înimă îndemnul de a urma cu toată sfintenia cultivarea și mai departe a industriei de casă și păstrarea frumosului port național!

Vorbirea primită cu strigări de «trăiescă!» și a trecut în altă sală la cercetarea expoziției de lucruri de mână a copilelor de școală, de sub conduceră d-nei învățătoare Brăia, unde încă s'a văzut ce spor frumos fac copilele de școală în lucrul de mână, cusut și împletit.

Prânz comun.

La orele 2 și 1/2 inteligență din loc și jur, ce venise la adunare, dimpreună cu o parte din popor, a luat parte la un prânz comun, în o sală și școală. Erau peste 100 persoane, domni, doamne, domnișoare, terani și terance. S'a petrecut cu veselie și s'au rostit mai multe vorbiri: Directorul despărțimentului, dl Dr. Ioan Mihu a închinat pentru comitetul central al «Asociației» și președintele ei; dl I. Moța pentru comitetul despărțimentului; dl V. David pentru comitetul «Reuniunii femeilor române din comitat» și reprezentantele lui; dl Fr. Hossu pentru aranjatorii expoziției de lucruri de mână și expunătoarele însăși; dl L. Bercian pentru Cugireni; dl August Berian, forestier în România pentru poporul român, (când va fi lipsă, își va săt face datorință și, ca pădurar, va pune în mâna fiecărui urs căte-un brad și va veni să ne ajute!); dl înv. I. Muntean o vorbire comică, etc.

Nici-o dată n'ao văzuse atât de cochetă și cu atâtă îngrijire îmbrăcată.

— Ce faci? Ti-e mai bine? N'ar strica să iei o leacă de aer; vei fi lăsată toată ziua și de aceea ti-e rău, nu te cruți de fel!

— Da, merg la club, mășteaptă unul.

— Cel puțin, spune-mi drept, să te aştept cu ciaiu? Vîi macar la 11 ori ba?

— Așa cred, zise el, cu jumătate de glas.

Stănilescu s'a învîrtit pe stradă, și-a pus gluga 'n cap. O vreme vrășmase, o ploaie rece mărunță dar' răbătorește și lovia față; din când în când vîntul surărând ascuțit o mîna mai cu asprime într'o parte, firea întrăgă părea măhnită de-o vreme atât de neîndurată. Zgribuliți și ghemuiți treceau acei pe cari nevoia ori patimile și scoateau din casă. Dar' de toate se poate omul adăposti, numai de năczuri și sărbe nul... Ele au cheia cetăților ferecate că și a palatelor, precum și a bordeielor. Stănilescu s'alătură lângă un gang: pândia să se încredințeze; când a sunat nouă i-se părea că fiecare lovitură de clopot îl lovește în înimă; dar' tot din când în când o nădejde neîntemeiată îl ogoia: »poate nu va veni, nu-i vinovată!« Nu bine își îsprăvi gândul și o trăsură se opri la colț; un tremur sără sine îl apucă pe Stănilescu: era colonelul, a dat drumul trăsuri, și cu pași pripiti întră la căpitan, întrebând, ceva pe soldatul care sta la ușă.

Stănilescu simți în adevăr o discordare în tot trupul, temelele-i svînchiau să se răpă, urechile și vîjiiau, o furtună grozavă clocoia în creerul lui. Ura, răsunarea, dorința de moarte, pe toate, sără să le gândească, le simțea adânc: nu mai era vorba de-o presu-

Concert, teatru, joc.

Pe de seară dl înv. I. Muntean a pregătit un mic concert pentru distragerea publicului, care să înceapă după orele 8, cântând în cor «Ginta Latină», apoi d-șoara Valeria Crișan, «Răpirea Basarabiei» solo. Cântările au plăcut și au fost răsplătite de public cu aplauze.

S'a jucat apoi piesa teatrală „O noapte furtunoasă“ de I. L. Caragali, prin dñi I. Muntean, I. Băluț, Porfiriu Nicoară, I. Recean, Ales. Herlea, d-șoara Veturia Stefănesc etc. Piesa, studiată în grabă, a fost jucată spre mulțumirea publicului de față, care a aplaudat pe diletanți.

A urmat joc vesel, inteligență și popor, în o altă sală și școală, până în zori de zi.

Dela „Portile-de-fer“.

Despre paradele de deschidere a Portile-de-fer peste Dunăre la 27 Sept. dăm următoarele amănunte:

M. Sa Imperatul-Rege al nostru era la Orșova deja din 26, încungjurat de mulțime de bărbati de stat și ministri ai celor două părți a Imperiului.

In 27 dimineață Maiestatea Sa cu toată suita ce-l încungjură a esit la gară să întâmpine pe finalii oaspeti: Regii Sérbiei și României.

La 8. ore și 20 minute, s'a dat semn că se apropie trenul cu Regele Sérbiei. Muzica a început îndată să cânte imnul sérбesc. Trenul a sosit. Publicul a primit cu urale pe tinérul Rege, ear' M. Sa Imperatul nostru i-a întins mâna și l-a condus în sala de așteptare.

Peste un sfert de oră au esit ear' afară, căci sosia trenul român cu M. Sa Rege Carol I. Musicile îndată au început să sună imnul românesc și când Regele Carol s'a dat jos din tren, din mii de piepturi au isbucnit puternice urări de „trăiescă!“ M. Sa Imperatul grăbindu-i înație, l-a îmbrățișat de două ori pe Regele român și l-a sărutat. Cu regele Sérbiei a dat apoi mâna, și a plecat cu M. S. Imperatul nainte, ear' Regele sérбesc cu Prințul Iosif după ei, trecând înaintea companiilor de onoare ce erau acolo și luând raporturi dela ele.

S'au îndreptat apoi spre corăbiile de pe Dunăre ce-l așteptau și unde marinarii i-au primit cu strigări de „hură!“ de sfidă și îndrumare.

Corabia regală pe care s'au urcat era împodobită cu steaguri de ale Caselor domnitoare austriace, românești și sérbești.

S'au urmat apoi ceremoniile de deschidere sérbătoarească a Portile-de-fer. În tot decursul sérbărilor însemnatăce și puterea României a esit mereu la iveau, încă și gazetarii unguri, cu toate că le acrește gura, trebuie să o recunoască. »Magyar Hirlap« bună-oară scrie că și la aceste sérbări, desă cu oare-care pizmă (ba cu multă) trebuie să îngăduim, că rolul conductor l-a avut România! Nu numai că Regele român a sosit

punere neîntemeiată; femeea pe care o iubia, îl înșela, și toate răsunau: »înșelare!« O cruzime asemănătoare cu cea din focul dela Griviță, i-s-a aprinsese în creeri; »sânge, sânge«, și răsunau în urechi; »să-i omor; să mă omor, alta nu-mi rămâne: înșelarea cere sânghe!« Năprasnic se porni spre casă, gândul înerbentat nu depășea de căt răsunare, ca o mașină, pipăarma, dar' n'avea nimic la dînsul: în buimăceala chinului uitase sabia acasă.

Se îndrumă spre casarmă, să-i ia un revolver. În cancelarie căprarul scria: cum îl zări, i-se întuneca înaintea ochilor, năduvul, ura și desperarea isbucniră deodată, nu mai era stăpân pe sine, ajunsese în aşa hal, că sără fi lovit singur de nu întâlnia vre-un viitor. De căteva ori în drumul său căprarul îl soția: »Să mă omor singur, asemenea lașii nu merită și fi ucisi; ear' dacă o schinție macar de cinste mai e în ei, apoi cea mai mare pedeapsă e să-i las să trăiescă!« Vîzând însă un înțepător uită tot, un tremur mult mai puternic de căt cele de dinaintea îl cuprinse; năprasnic se năpusti asupra căprarului și fi repezi căteva palme, tremurând îngâna: »Asteapta, Caiafă!« Trecu în odaie de-alături, strigă doi soldați și luă sabia dela planton.

Căprarul soții unui soldat:

— Fugi la căpitan, spune căpitanului că-i descooperit.

Stănilescu, scrișind de ură, de răsunare, cu ochii încrunțați, începă a lovi pe căprar cu sabia peste cap, peste spate, și din cîte lăvia furia-i crește și mai mult; tipetele căprarului îl înfuriau și mai tare: »Te doare, canalică, serpe veninos ce te-am încălzit la sin?

încungjurat de o suță mare și strălucită, dar' întreg tărâmul român până la Guravoia era piata de parade militare splendide! În onoarea corăbiilor (române) stăteau de pază pe tărâuri 13 batalioane de infanterie, artlerie și cavalerie românească, și când corăbiile cu Regii au plecat pe dinaintea lor, le-au petrecut cu strigări asurzitoare de »hură!« și salve de tunuri, și cu imnul austriac cântat de mulți de cărăbile române treceau, flutură în urma lor batiste și steaguri și multimea satelor adunată pe dealuri își pleca steagurile naintea lor și le aclama! Ear' această arătare era cu atât mai înăltătoare, că toată manifestația nu era nici macar înștiințată de mai niente: o făceau oamenii ei din dragă înință, din insuflare curată!

Alaiul viu al României făcea apoi cu atât mai bătător la ochi pustiul de pe tărâul sărbesc: abia câteva steaguri se vedea și abia îci-coleau căte o ceată de oameni.

»Cu atât mai tristă însă era partea Ungariei în această paradă: pe nici o corăbie steaguri ungurești nu erau! Abia pe două, o corăbie a întreprinderii Portile-de-fer, și pe monitorul numit »Maros«, era căte un biet steag ungurești!...

»Pe tărâul român era plin de steaguri negre-galbene (austriace), dar' nici unul ungurești!« se tângue foaia ungurească. Săraca

Visita la București.

Frumoase au fost și sérbările dela Orșova, dar' parada și strălucirea ce România a pregătit pentru primirea M. S. Imperatului nostru la București, întunecă ori-ce alte sérbări cu paradă!

Infrumusețarea orașului era din seamă afară măreță.

Gara-de-Nord, a fost vopsită de nou și înfrumusețată. Salonul de primire era de toată măreția și cu mult gust împodobit. La intrarea în salon două statue de gips, înălțând căile ferate, postă și telegraful. Părții lucrați în gips alcătuiau aurite. Pe părți oglinzi mari. În colțuri sătanări săritoare, în mijloc de fel și fel de plante din teri îndepărt

închideau strădele laterale cu un sfert de oră înainte de ora sosirei.

Trăsura imperială era însoțită de dl comandant al corpului 2 de armată și de șeful casei militare regale. Tot drumul dela gară prin oraș, un săr nesfîrșit de urale.

La orele 9 seara a fost retragere cu facile.

Martii apoi au mers la Cotroceni și Chișinau, unde au manevrat trupele în fața înaltului oaspe.

La sosirea M. S. Regelui Carol, musicile au sunat imnul național. Regele a luat comanda trupelor.

La sosirea M. S. Impăratului, M. S. Regele a dat raportul, ear' musicile au sunat imnul împăratesc austriac.

A urmat apoi defilarea trupelor: infanteria pe front de companie, cavaleria pe front de escadron, și artleria pe baterii.

În capul trupelor se afla M. S. Regele urmat de comandanțul corpului 2 de armată; apoi musicile și trupele.

La orele 3 după ameza în aceeași zi, Maiestățile Lor au plecat la Sinaia.

NOUTĂȚI

Alegeri de deputați. După cum vestesc foile din Pesta, dieta ungurească are să fie nu peste multă vreme închisă și rîndute nove alegeri de deputați. Alegerile se vor face dela 28 Octombrie n. până în 8 Noemvrie. Dieta nouă, cu nou aleșii deputați se va întâlni pentru întâia-să dată la 18 Noemvrie.

Dar evlavios. Mateiu Nedelcoviciu și fiu, credinciosi creștini, locuitorii în Tisa (lângă Dobra), au dăruit sfintei noastre biserici un prapor foarte frumos în preț de 24 fl. Primească credinciosii dăruiitori și pe calea aceasta călduroasa mea mulțumită și celul să le reținească cu dar ceresc, darul făcut de dînsii.

Sofroneie Olariu,
preot.

Cununie. Dl Dr. Absolon Feier și-a sărbătorit cununia la 4 Octombrie st. n. 1896, cu d-oară Silvia Magheriu, în biserică gr.-or. din Ohaba-Forgács. Felicitările noastre!

Licitatie de ziare. Duminecă în 4 Octombrie n. la orele 4 d. a. se va întâlni licitația ziarelor din casina română din loc.

Logodnă. Dl Stefan Radneanu, negustor în Băia, și-a încredințat la 16 Sept. de viitoare soție pe d-oară Elisa Filimon din Vârmaga. Le dorim fericire!

Tergul de vite întinut Joi și Vineri aici, a fost relativ bine cercetat. Vînzătorii erau mulți dar cumpărătorii prea puțini. Vitele n-au avut tocmai preț. Lipsa de bani s'a simțit.

Tergul așa zis „slobod“ să ţine mâine, Duminecă în 4 Oct. n.

*

se urnească, întocmai cum e omul într-un vis: vrea să fugă, dar nu poate. Zia mare îl găsi înspăt pe bancă; răstimpuri îl apucă furia răsunării, gândul să-i găsească, să-i ucidă, îl dădu putere să plece.

** *

Căprarul murî chiar a doua zi din pricina bătăii; Stănilescu fu dat în judecată și închis. Nimeni nu era în stare să judece starea lui sufletească. Moartea soldatului, darea în judecată erau noile lovitură pentru creerii hrențuit. Nenorocitul zile întregi nu mâncă nici nu bea, stătea ciasuri cu capul plecat, cu ochii întinși în pămînt. Linistea urmase furiei, dar acea liniste, în care puterile sufletești sunt sleite, când omul n'are cunoștință de ființă lui, când trăeste, dar nu este viu. Era atâtă prăpastie între nisuințele ce avusese și între faptele întemplete, era atât de fără fund, încât mintea lui nu mai era în stare să cugete, să le pună față în față. După atâtă încordare trebuia să fie sănsă în el ori-ce viață sufletească.

Rece și nepăsător, în față judecatăi n'a căutat să se apele, a mărturisit singur:

Da, l-am bătut nu ca să-l ucid, dar ca să mă răsun.

„L-a apărut un oficer din oficiu, a pus chestia nerăspunderii personale, a vorbit de starea patologică în care se afla învinuitul, poate oare că suferințe morale etc. etc. căci cum n'ar fi stiu cu totii chestia de-a fir a păr. Nesimțitor a primit Stănilescu hotărîrea că are să fie degradat și lipsit de drepturile ce le căstigase; suferise atâtă, încât astfel de nenorociri nu-i mai trezau simțirea amorțită.

Stănilescu galbăni, istovit, cu barba mare și neîngrijită, cu ochii stînsi, cu vederile la

Licitatie. Magistratul nostru orășenesc face cunoscut, că la 3 Octombrie n. se va întâlni la casa orașului licitație în scopul regulării rîului cel mare (Bef). Cei ce ar dori să ieșă în întreprindere regularea, se vor îmbia și vor licita.

*

Au măncat păpară! Dela tămbalăul dela Vulcan, când cu desvelirea monumentului millenar, astăzi încă niste aménunte foarte interesante: Domnii dela comitat, ca să se arate „grațioș“, „marinimoș“, cătră poporul român, au plătit la 4 birtăși să dea măncare și beutură „de cinste“ la nație în acea zi după ameza. S'a dus, care s'a dus, și a măncat și a beut. Erau oamenii din Vulcan, Iscronic, Coroști, Crivezeni, Livezeni etc. Ear mai apoi sătui de pomană, oamenii s'au dat și la joc! Pe bările din Iscronic și Coroști, Brele și Nițariu, a prins să-i furnice și pe ei prin picioare, și haid și ei printre cei la tupa-tupal... Niste terani din România, cari veniseră cu poame de vînzare, vîzând aceasta, s'au năcăjît rău. O puteau ierta la alți prosti, să joace și benzhetușescă „de milleniu“, dar că și primarii o fac, aceasta i-a scos din răbdare. Iute și au făcut un plan în gând și s'au vîzut printre jucători și „mi-au prins pe cele două birare și i-au tras trumusel de-oparte și „mi-le-au apucat de gulere și pune-i, nene, la pămînt și dă-le, neică, după ceafă, căt le trebuie!“ l-au bătut bine și-apoi închinându-i, ei s'au urcat pe cai și și-au vîzut de drum spre casă. Pe când oamenii au prins de veste că „auzii mă, ni-or bătut biroul!“ — pe atunci teranii nu mai erau pe-aci, și jupâneșele birare au rămas cu păpara măncată!

Moarte. Ioan Bogdan, preot gr.-or. în Mada, a început din vîeață Luni dimineață, în 28 Sept. n., de tot pe neașteptate și fără să fi zăcut ceva. Era în vîrstă de 57 ani. S'a înmormântat Mercuri în 30 Sept. servind 10 preoți. Cuvântarea funebrală a ținut-o dl preot A. Oprea din Săcărămb.

— Mihail Cosma, fost subnotar opidan în Beius, a început din vîeață la 24 Sept. n. a. c. în al 53-lea an al etății.

Fie-le țernina usoară.

Sfintirea dela Cebea.

Drept întregire a raportului din numărul nostru trecut mai amintim astăzi următoarele:

In Brad E. Sa Metropolitul a fost primit în 19 Septembrie cu două porți de triumf, una la intrare în oraș, unde l-a primit cu o vorbire însuflare parochial local, și dl I. Bogdan, a doua naintea gimnasiului, unde erau toti elevii așezăți în sării frumoase, cu corpul profesoral în frunte; dl director G. Păruță a salutat cu cuvântare pe E. Sa. Corul tinimerii gimnasiale a cântat „Intru mulți ani“, apoi E. Sa a plecat să cerceze biserică, fiind la ușa bisericii primit cu o vorbire de înv. I. Germân în numele comunei bisericesti.

După ce a cercetat biserică și a lăudat poporul pentru hărnicia sa, E. Sa a fost condus la casa dlui protopop V. Dâmian, unde s'a continuă a-și vîrsa calomniile în contra mea.

Mai nainte vorbea despre „visitele pe la ministri“. Acum o învelește în altă frunză: „L-am vîzut zelând pentru mergerea la Bánffy, și presentându-se la acest prim-ministru maghiar în contra vîntrei presidențialului comitetului național și a celorlați“. Câte vorbe atâta de neadeveruri și înselătorii!

servit dimpreună cu întregei suite, un prânz bogat.

De aci apoi E. S. a plecat la Cebea unde s'a servit vecernia, lithia, etc. și după aceea la Baia-de-Cris, unde după frumoasa primire, a descins la casa dlui Petru Gligor, servindu-se aci o cină bogată și fiind cu multă ospitalitate găzduit până în ziua următoare.

Dl Romul Coțoiu, negustor în Baia-de-Cris a ostenit mult pentru ca lucrurile să iasă bine. A însoțit pe E. S. în tot drumul dela Deva și înapoi; la banchet a servit oaspeților cu multă bunăvoie, etc. A cheltuit din al seu din acest prilegiu peste 200 fl. Frumoasa faptă a dlui Coțoiu să laudă de sine!

La reîntoarcere, Luni dimineață E. Sa a cercetat pe la 7 ore gimnasiul confesional gr.-or. de acolo, și numai după aceea a plecat mai departe spre Deva.

Un răspuns „Tribunei“

Din o scrisoare mai lungă primită la încheierea foii, dela dl Dr. V. Lucaciu, în lipsa de spațiu, dăm următoarele părți:

Onorată Redacțione!

Geme de durere toată inima românească dela născocirea „crisei“, și „Tribuna“ de atunci nu face altceva, decât provoacă scandal de scandal seducând opinioarea publică pe căt îstă în putință. Acțiuni și fapte dorim, și ea stă fatală încale, demoralisând publicul prin denunțările și invective rabiate. Când eu, cu suflet curat, pășesc înaintea neamului meu spunând adeveruri cunoscute, deși triste, „Tribuna“ sibără: „Lucaciu joacă o farsă politică“, „printre un rol dubiu și duplu, încurcă situația politică“, „din entuziasmat luptător să aprofundat în aspirant de diplomat“ etc.

Când se scrie ceva la adresa dlui Dr. Ilie Dăian însă, acesta își exarendează (nu știu dela cine) „Tribuna“, și săptămâni întregi scrie despre lucruri, ce nu interesează lumea, pentru că vezi Doamne: vorba find de cinstea și caracterul meu, (adecă al dlui Dăian) nu pot suferi să se apropie (de el) nici o umbră de bănuială macăr“, — dar când e vorba de cinstea și caracterul meu național, atunci „Tribuna“ e a lui Drelean-Dăian-Coroian, și dl Dr. Rațiu își dă bine-cuvântarea asupra luptei „nobile“ în contra „tribunului“. Când îsprăveste cu povestile sale mai spune: „Toate scrisele din „Revista Orăștiei“ sunt intervertiri de fapte, falsități, iscodiri...“ etc., ear cănd infierez atentatul întam, și îl declar fals, calomnie, perfidie, „Tribuna“ îl ia pe Drelean sub aripare sale, și continuă a-și vîrsa calomniile în contra mea.

Mai nainte vorbea despre „visitele pe la ministri“. Acum o învelește în altă frunză: „L-am vîzut zelând pentru mergerea la Bánffy, și presentându-se la acest prim-ministru maghiar în contra vîntrei presidențialului comitetului național și a celorlați“. Câte vorbe atâta de neadeveruri și înselătorii!

Mergerea noastră la ministri, a fost decisivă unanimă a membrilor intemnității

ai comitetului, prezenti în zilele acelea în București! În consultările noastre am desbatut cauza aceasta, ponderând argumentele pro și contra. Aceasta e ceva așa de elementar și de clar, încât intervertirea unei fapte publice, cunoscute de toți factorii competenți, cum e mergerea noastră la ministri, pe baza unei hotărâri unanime a membrilor prezenti: este superlativul de rea credință la „Tribuna“

Manifestul redactat de mine lămuște pe deplin și această chestie, și eu constat numai, că „Tribuna“ vorbește neadever, și în pornea sa de a mă discredita, vrea să însele publicul cu informații false.

Actele originale sunt la mine, împreună cu epistolele originale, între cari și a dlui Dr. Ioan Rațiu, în care îmi scrie, cu privire la informațiunile ce le-am dat, prin corespondență, despre demersurile noastre în București, între altele: „E destul cu lămuririle. Cei ce vreau, pot fi deplin lămuriti și îndesulăti, și procedura noastră este justificată“, etc.

Si cum vorbește azi „Tribuna“ dlui Rațiu? „Cuvântul cătră poporul românesc din umbra coloanei lui Traian“, care însă nu l-am dat. Eată pentru ce:

Dl Dr. Rațiu, în 28 Noemvrie 1895 îmi scria: „D-Ta, mi-se pare, că vrei să scrii separat din umbra columnei lui Traian. Nu ar fi bine!“ etc. — Așa de mult am ținut la solidaritatea perfectă, încât am respectat și această dorință a presidențialului, deși era vorba mai ales să dau „un cuvânt“ față de atacurile ce le îndreptase contra mea „Telegraful Roman“. Pentru ce azi atâtă „mala fides“?

„Abzicere de banchet“, — „sub pretext de morb“. Frasă banală, dovedită cu prisos de neadeveră.

Dar' e și o acușă nouă:

„Refusul să patronizeze un concert dat de aceiași studenți, cari îi-au făcut ca ieri sătăcuită primire“. Nu vreau să plătesc on. public cetitor cu descrierea cum s'a întemplat, că o ceată de băieți au voit să exploateze modestul meu nume, ca să adune ceva fonduri.

Aflu de lucru firesc, că ei nu pot primi cele-ce le spun eu în interviewul publicat în „Alkotmány“. Nu le pot primi, pentru că eu vreau zidire, edificare, tărie, ear' ei sunt angajați la opera distrucționii și desorganizării. „Părintele Lucaciu a refuzat a îscăli Manifestul“, și cară alt manifest dînsul nă dat. Unicul moment politic-național din „Manifest“ a fost: că stau neclinti pe basă programului din 1881. Aceasta am declarat-o și eu de repetite ori, precum declar și acum, că stau pe baza direcțiunii politice marcate de comitet în enunțările sale, care direcție însă, a fost și este abandonată de „Tribuna“ dela criză încocace.

Dr. V. Lucaciu.

O telegramă.

Baia-mare, 2 Oct. n. Protestez în fața națiunii contra neadeverurilor și mistificărilor debitate de dl. Ioan Rațiu în „Tribuna“ (în articoli subscrîși). Sistemul lor obișnuit: neadever, seducere opinioñii publice. E ultima lor încercare (ultim „adu“! Red. „R. O.“). A sosit momentul. Am să desvăluesc totul!

Dr. V. Lucaciu.

le ung ochii și noi muncim de ne rupem în cos. Să-ți ajut și eu, cocoane Alecu.

Omul nostru nu răspunse nimic, ci tot mai aprig cără.

— Ce zici, cocoane Alecu, să-ți ajut că multe ne mai miluești, numai D-zeu să-ți ajute cele-ce dorești.

— Ba nu, las, moșicule, îl car eu; las, pentru păcatele mele, zise el liniștit.

— Doamne, cocoane Alecu, cum nu te lași de munca aceasta; dă, nu-i de onorul d-tale.

— Hei! las, aşa-i bine: să-mi răsplătesc păcatele aici pe pămînt.

— Bațir, de ce nu nămești un om, paralele tot le împărți toate.

— Hei, dar' cu păcatele mele cum rămâne? Munca și rugăciunea spălă păcatele omului.

— Dar' vezi, lumea clevetăse, când vede un boier muncind-muncă proastă. Dă, astă nu-i dat boierilor.

— Lumea nu merită nici atâtă. (Și scuipă cu dispreț). Să-ți căștigă iertarea păcatelor și viețea viitoare și atunci vom zice cu toți cei pocăti: „Christos s'a înălțat!“

In halul acesta ajunse Stănilescu.

CORESPONDENȚĂ.

Luncoiu-de-Jos, Septembrie 1896.

D-le Redactor!

Sâmbăta în 19 Sept., când a trecut pe aici E. Sa Metropolitul Miron spre Cebea, ca în multe alte locuri, i-s-a făcut și la noi o poartă de verdeță, care a fost una din cele mai frumoase ce i-s-au ridicat în drumul seu. S-a adunat apoi poporul din patru comune mai vecine: Luncoiu-de-jos, Luncoiu-de-sus, Scroafa și Podele, în număr de tot însămnat, spre a face o primire că se poate mai frumoasă capului bisericii, voind și prin aceasta să arate dușmanilor bisericii noastre, că n-o să iubitească a-l deslipi de credința lui străbună. Îndeosebi au fost mulți din Scroafa. Cu bucurie pot să vă scriu, că un popor brav ca în această comună, rar mai afil, peste tot locul unde e vorba de un lucru bun, el aleargă în număr mare și face datorința. În frunte erau domnii preoți: I. Roman (din Luncoiu-de-sus) cu fiul d-sale, clericul abs. Aron Roman, I. Fugătă din Luncoiu-dejos, Atanase Ivan din Podele, P. Costa din Ruda, apoi dl notar Fugătă din Luncoiu-de-jos, d-nele preoțește Roman și Fugătă și domnișoare în costum național. Dl Fugătă a salutat pe E. S. în numele poporului, ear' poporul atât la sosirea că și la plecare mai departe, l-a aclamat cu puternice urări de «trăiască! Nu voiu uita să scot la iveală și aceea, că dacă frumoasă a fost poarta de triumf, mult a ostenit pentru asta d-na notărășită din Luncoiu-de-jos, de a fost așa frumos făcută. Peste tot, poporul nostru aici i-s-a făcut datorința destul de bine.

Un cetitor.

Cea mai nouă osândă.

La 29 Sept. n. s'a pertractat în fața curții cu jurați din Cluj al 23-lea proces de presă contra „Tribunei“ din Sibiu. Împrocesuat a fost articolul „Biserica și scoala“ apărut în ajunul începerii mileniului.

Erau pe banca acuzaților dl Andrei Baltes, respunzător pentru redacție, și Iosif Marschall, pentru tipar. Aperător dl Iuliu Coroianu.

I. Marschall a fost lăsat nepedepsit, ear' Andrei Baltes osândit la un an și 3 luni închisoare de stat, 300 fl. pedeapsă de bani și purtarea cheltuielilor procesuale de 29 fl. 89 cruceri.

O osândă neașteptată de grea și care ne dovedește de nou, de ce fel de simțiminte sunt căluziți față de noi, cei ce au în mână lor cărma acestei nenorociete feri.

O întimpinare

Orăștie, la 30 Septembrie 1896.

Onorată Redacție!

Sub titlul »Boală de porci în Orăștie și jur« a apărut în »Revista Orăștiei« Nr. 39 a. c. o notiță cu date false, cu intenționi scornite pentru de a calunia publice magistratul orășenesc de aici, că nu-i cunoaște chemarea și că s-a făcut complice cu fabricantul de spirt de aici dl Schulleri, la care ar fi erupt mai întâi boala de porci.

În interesul adevărului și pentru orientarea deplină a on. public cetitor, îmi tin deci de datorință, ca primar al acestei comune orășenești, a reflecta următoarele:

1. Nu e adevărat, că inspectorul de hotar fi să facă aici arătare în 11 Septembrie a. c. despre 12 porci aflați «îngropăți» în grămezile de gunoiu a lui Schulleri pe calea Romosului, ci e adevărat, că inspectorul în arătarea sa din 11 Septembrie a. c., pe spusa porcarului, face cunoscut, că dintre porci dlii Schulleri, cari umblă în turmă, cam 50 ar fi bolnavi, asemenea 1 la dl Riebel și altul la Brotschi. În urma acestei arătări magistratul numai decât a dispus separarea porcilor la Schulleri și a sistat mânarea turmei de porci la păsunat, cu toate că veterinarul în ziua aceea nu a putut definitiv statori felul morbului ivit.

2. Că în 12 Septembrie s'a publicat că Schulleri vinde porci foarte estini, nu am avut nici o cunoștință, și dacă fabricantul de spirt singur și pe neștiut a publicat vinderea porcilor, fără să treaca autoritatea, despre aceasta el are și răspunde.

3. Porcii meniți pentru transport și mânați la tren în prezența căpitanului orășenesc, au fost sănătoși, și dacă din aceștia până la tren au murit 7 (numai 5. și anume 4. pe drum 1. la tren) aceasta să a întimplat în urma căldurei celei mari, fiind porci grași și mânați cu grămadă pe drumul cel îngust, ceea ce s'a constatat prin veterinarul.

Transportarea aceasta să a întimplat pe baza ordinării In. minister de agricultură Nr. 45742 dto 25 Iulie a. c.

Acestea mi-am tinut de datorință a le publica spre orientarea on. public cetitor și restabilirea adeverului.

Al on. Redacționi stimător
Fr. Acker, primar.

POȘTA REDACTIEI.

D-lui Dr. G. C. în B. Nu avem. Ne-ați deobliga mult prin evenuale servicii.

I. M. D. Duplică litera din mijloc și ghici ce două nume poți începe cu ele?

Lăcrămoare... După căte-am mai aflat, crud și azi de-a devărat, că să face, din ce este, tot mai tristă-a mea povestie!... ear' povestea mea o știi, dacă știi pe-a iederii...

D-Sale I. Tr. în T. Te rugăm să nu o iezi în nume de reu că n-am mai publicat și a-dale scrisoare. S'a zis destul în treaba asta.

D-lui N. P. în Seliște. În 16 August am primit 8 fl. 50 cr. dintră cari 3 fl. pentru P. I. I-a mers foiaș meu la H., acum i-am trimis-o dincolo, precum ai cerut, dar de-acolo ne-a venit napoi cu »nem fogadja... Acum i-am oprit-o.

D-lui M. în H. Ne-a fost scris că de nu se publică poesia, să nu »ți-se dea răspuns la posta redacției. N'ai primit nici un răspuns, prin urmare »ti-să dat răspunsul. Salutări prietenesti!

D-nei S. B. în C. Primit. Mulțumim. În oare-care număr viitor.

D-lui N. S. în H. Sosit abia azi, Vineri, în ziua apariției foii. În unul viitor va apărea.

D-lui G. G. în S. m. Același răspuns. Mulțumită.

FEL DE FEL

Glonț nou la pușca Mannlicher. Majorul de artilerie Borănescu, Român, a făcut la glonțul armei Mannlicher o schimbare, care o face să fie mult mai bună ca acum. Glonțul, care până aci e cilindro-oval, este schimbat în cilindro-conic. Această schimbare este intemeiată pe forma gloanțelor cari sfârșim. Glonțul astfel schimbat devine mai ușor și cere o călătire mai mică de pulbere. Din probele făcute de dl major Borănescu reiese că încărcatura de praf cerută de acest glonț, deși mină tot așa de departe și cu o repetiție cel puțin tot așa de mare, — nu îscăeste așa de tare ca și cu gloanțele de până aci; pușcătorul simte mai puțină zguduire la descărcarea puștei. Dl major va supune spre cercetare descoperirea sa, ministerului românesc de răsboiu.

**

O familie de treabă.

Președintele tribunalului zice cătră tinerei acuzați ce-i stă nainte: — «... și poate că părintii tăi sunt aci în sală și văd cu rușine...».

Tinerei rupendu-i vorba: Nu, dle judecător, pe ei tocmai îi judecă alt tribunal!...

**

Intre doi prieteni.
— Ai auzit ce-a pătit bietul Nicu?
— Nu. Ce?
— A fugit nevestă-mea cu dinsul!...
— Săracul! —

Pentru redacție responsabil: Ioan M. Corvin.

LOTERIE.

Tragerea din 26 Septembrie st. n.

Budapest: 71 52 77 57 68

Tragerea din 19 Septembrie st. n.

Timișoara: 56 17 49 54 64

Tragerea din 16 Septembrie st. n.

Sibiu: 16 77 6 84 43

CALINDARUL SEPTEMÂNEI
dela 22—28 Septembrie st. v.

Zilele	Călindarul vechi	Călindarul nou
--------	------------------	----------------

Dum. a 19-a d. Ros., gl. 2, sft. 9.

Dum.	22 Muc. Foca Sfintul	4 Franc. Sev.
Luni	23 † Zâm. S. Ioan Bot.	5 Placidu
Marți	24 Mă. Tecla	6 Bruno
Mierc.	25 Cuv. Eufrosina	7 Iustina
Joi	26 † Ad. S. Ioan Ev.	8 Brigita
Vineri	27 Muc. Calistrat	9 Dionisie
Sâmb.	28 Cuv. Hariton	10 Franc. Bor.

523
1896

szám.

134 (466) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt birósagi végrehajtó 1881. évi LX. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróság 1896. évi 480, 3290, 3293 számu végzése következetben Dr. Muntean Aurel és Dr. Schul Győző ügyvéd által képviselt Csímporeszk Iuon, Bocz Géza, Debelean Pál és Herczeg Elemér javára Naszta Nicolae lui Ádám ellen 160, 500, 44 és 20 frt 10 kr. s jár. erejéig 1896. évi február hó 18-án fogantositott kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 677 frtra becsült juhak, tehenek, ló, ruhaneműből álló ingóságok nyilvános árvéresen eladatnak.

Mely árverésnek a fenti kir. jbíróság 6070 1896. szám végzése folytán birólag már megállapított költségek erejéig alperes lakásán Kosztesden a havason leendő eszközösére 1896. évi október hó 7 napjának d. u. 2 órája határidől kitűzeti és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1896. évi szeptember hó 14. napján.

Kónya Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

6307
1896

szám.

135 (467) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt birói kiküldött az 1881. évi LX. t-cz. értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a miskolci kir. tszék 8593/96 sz. végzése értelmében Bontescu Mihály ügyvéd által képviselt Goldmann Mór utódának Borza László és neje ellen 387 frt 85 kr. s jár. erejéig fo-

ganatosított kielég végrehajtás utján lefoglalt és 549 frtra becsült bolti árucikkek és házi butorok és tárgyakból álló ingóságok nyilvános árvéresen eladatnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. jbíróság-nak 6307/96 sz. végzése folytán 387 frt 85 kr tökekötélés, 687 frt 85 krnak 1896. május 29-től 1896. július 1-ig és 387 frt 85 krnak 1896. július 1-től járó 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 35 krban birólag már megállapított költségek erejéig Hátzegen végrehajtó szenvédők lakásán leendő eszközösére 1896. október hó 17-ik napjának d. e. 9 órája határidől kitűzeti és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Hátszeg, 1896. szept. hó 20-án.

Negră Sebestyén.
bir. kiküldött.

AVIS.

Un tinere cu conduită bună și versat în agendele notariale, aflat la subscrișul numai decât aplicare.

Condițiunile favorabile!

Condițiile se comunică numai concurenților.

Pianul-inferior (Alsó-Pian: u. p. Szász-Sebes), 27 Septembrie 1896.

IOAN RADU,
notar comunal.

„DETUNATA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMÍI, SOCIETATE PE ACTII

Sediul: BUCIUM, p. u. ABRUD (Abrudbánya).

93 (469)

întemeiată în 1895.

13—15

Capital de actii: florini 30.000.

Primeste depuneri spre fructificare, după care solvește 6% interese fără privire la terminul de abzicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Directiunea institutului.

„FAGETANA“,

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMÍI, CA SOCIETATE PE ACTIUNI

în Facset (Banat)

acoardă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuționea după interesele capitaliste și ridicate.